

30. september 2025

EM2025/11

Forslag om godkendelse af Landskassens regnskab for 2024.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Oversat - Først vil vi oplyse, at landets finanslov normalt førstebehandles i foråret og først færdigbehandles i efteråret. Som bekendt er situationen dog anderledes i år på grund af afholdelsen af valg i foråret, og derfor førstebehandles finansloven nu i efteråret.

På vegne af Siumut vil vi i forbindelse med førstebehandlingen af forslaget til finansloven for 2024 fremføre følgende bemærkninger:

Fra Siumut vil vi understrege, at finansloven for 2024 – ligesom de foregående år – er blevet godkendt af Rigsrevisionen uden forbehold.

I løbet af sommeren har Finansudvalget holdt et seminar med Naalakkersuisut, hvor mange forskellige spørgsmål om finansloven blev uddybet. Når det arbejde er færdiggjort, ser vi frem til, at sagen også kan fremlægges og drøftes her i salen med yderligere dybde. Vi vil gerne takke for det gode samarbejde i udvalget.

For 2024 udviser finansloven et underskud på 250 mio. kr. i DAU-balancen (Drift, Anlæg, Udlån). Og i selve drifts- og anlægsdelen er der et underskud på 257 mio. kr.

De væsentligste årsager til underskuddet er:

- At de forventede indtægter fra de offentligt ejede selskaber udebliver, fordi selskaberne ikke har genereret overskud. Dette udgør 187 mio. kr.
- At driftsudgifterne er steget, bl.a. på grund af øgede vikarudgifter i sundhedsvæsenet.
- At der er foretaget større tilskud til kommunerne i henhold til de årlige aftaler mellem kommunerne og Naalakkersuisut.

Fra Siumut vil vi klart understrege, at de årlige tilskud skal anvendes til de tilsigtede formål. Derfor vil vi via udvalgsarbejdet rejse spørgsmålet om at gennemgå, hvordan kommunerne har anvendt midlerne. Vi ønsker nemlig at få afklaret, om midlerne i de senere år faktisk er blevet anvendt korrekt – især de tilskud, der er rettet mod bygder og yderområder. For eksempel mener vi, at det er vigtigt at undersøge, om de årlige tilskud til kommunerne til boligbyggeri i bygder og yderområder virkelig er blevet anvendt til det tilsigtede formål.

Vi i Siumut mener også, at man bør genoverveje de aftaler, der tidligere er indgået mellem partierne om Nunagreen, ud fra den ændrede økonomiske situation.

Ligeledes finder vi det vigtigt, at man stiller spørgsmål ved, om midlerne reelt anvendes til de tilsigtede formål. I finansloven sidste år blev det eksempelvis aftalt at afsætte midler til behandlingstilbud, og vi finder det vigtigt løbende at vurdere, hvordan disse midler gavner befolkningen – og dermed at sikre, at alternative behandlingsmuligheder udvikles.

I debatten overser vi i Siumut ikke, at Grønlands økonomiske situation ofte tolkes, som om den tidligere regering har været uforsigtig. Det er ikke korrekt. Det reelle problem er derimod de offentligt ejede selskabers manglende overskud, de uundgåelige ekstra driftsudgifter i sundhedsvæsenet og ikke mindst reduktionen i de årlige fiskekvoter, hvilket alt sammen har medført et underskud på finansloven. Siumut fralægger sig ikke ansvar, men vi lægger vægt på, at debatten sker på et retvisende og realistisk grundlag.

Med disse bemærkninger anbefaler vi, at finansloven og de tilhørende bilag fortsætter til videre behandling i Finansudvalget, inden andenbehandlingen.

Tak.

Erik Jensen
Siumut